

Milan Znoj: Teorie demokracie

ZS ve šk. r. 2014/2015; navazující magisterské studium

Atestace: zkouška

Klíč moodle UK: Teorie

Podmínky k získání atestace:

Jednak aktivní účast na seminářích (70%) a jednak konspekty ze zadané literatury (do jedné strany), které budou zasílány vyučujícímu vždy nejpozději den před příslušnou hodinou. Počet případů, kdy konspekt nebude dodán včas, nesmí překročit jednu třetinu. U konspektu dodaného dodatečně je požadovaný rozsah 3 normostrany.

Obsah

Studenti se seznámí s teoretickými diskusemi o povaze moderní demokracie s cílem poučit se o proměnách, které klasický model liberální demokracie prodělal od 20. století do současnosti. Východiskem je myšlenka, že s nástupem masové demokracie a rozvojem globálního kapitalismu se rozklížil klasický liberální kompromis mezi individuální svobodou a demokratickou vládou v podmínkách právního státu. Při studiu jednotlivých teoretických modelů budeme sledovat, jak se prosadily různé verze liberálního elitismu, ale také objevily pokusy o socializaci a demokratizaci liberalismu s cílem obhájit moc občanů před svévolí vlády elit v současných podmínkách.

Témata:

1. Úvod. Přísliby a selhání demokracie (Bobbio)
2. Klasická liberální demokracie: individuální svobody a zastupitelská vláda (Mill)
3. Klasická liberální demokracie: občanská veřejnost a právní stát (Kant)
- 4-5. Právní stát a sociální spravedlnost (Rawls)
6. Procedurální teorie demokracie: soutěž elit (Schumpeter)
7. Americký pluralismus (Dahl)
8. Demokracie jako agregace zájmů (Riker)
9. Demokracie a participace (Pateman)
10. Demokracie a deliberace (Gutmanová a Thompson, Vargovčíková)
- 11-13. Disfigurace demokracie: depolitizace, populismus, plebiscit (Urbinati)